Ekspertide kokkuvõte: Eesti idusektor siseneb uude ajajärku (video)

10 kuud tagasi - 24.12.2025 Autor: AM

eesti idusektori tulemusi kokku võtvas arutelus tõid siinsed eksperdid esile, et kuigi mööduv aasta oli asutajatele ja investoritele väljakutseterohke, on kohalik idusektor praegu heas seisus, olles maailma üks edukamaid ja efektiivsemaid.

Iduettevõtted panustavad tänavu Eesti SKP-sse kolm korda rohkem kui viis aastat tagasi ning toodetav kasum asendab üha enam investorite rahastust.

Iga-aastasel Estonian Startup Ecosystem Annual Fireside Chat paneeldiskussioonil nimetas Eesti Asutajate Seltsi president ja ettevõtja Allan Martinson lõppevat aastat kohaliku idusektori jaoks seni parimaks: "Kindlasti ei olnud see kerge aasta, kuid meie asutajad on teinud suurepärast tööd. Eesti idusektori lisandväärtus on tänavu 1,8 miljardit eurot ehk 4,3% Eesti SKP-st ning seda on kolm korda rohkem kui viis aastat tagasi. Märkimisväärne on aga see, et viimased neli aastat pole sektoris töötajate arv kasvanud, seega oleme tänaseks loonud äärmiselt efektiivse sektori, mis loob 2,5 korda rohkem lisandväärtust töötaja kohta."

Eesti idusektori käibeks prognoositakse tänavu üle 5,1 miljardi euro ehk viiendiku võrra enam kui mullu.

"Samal ajal on Eesti majandus kasvanud umbes 1% võrra ning erinevalt muust majandusest pole idusektor kordagi kahanenud," tõi Martinson välja.

Välisinvesteeringute keskust esindanud Kärt Klein tõi positiivse trendina välja rahvusvaheliste investorite huvi Eesti iduettevõtete vastu: "Me töötame rahvusvaheliste investoritega iga päev ning näeme väga suurt huvi kaitsetööstuse ja süvatehnoloogiate vastu. Täna otsib 40–50 välisfondi võimalusi Eestisse investeerimiseks ning huvi tuleb meie jaoks uutest riikidest. Ehk oleme täna heas kohas ja liigume õiges suunas."

Eesti ingelinvestoreid ühendav Eesti Äriinglite Assotsiatsioon (EstBAN) näeb mööduvat aastat samuti positiivsena.

"Erainvestorid investeerivad aktiivselt nii otse kui ka sündikaatide ja fondide kaudu ning sel aastal oleme näinud rekordilist kolme inglisündikaadi väljumist,

mis lisab optimismi ja toob turule raha tagasi," ütles EstBANi tegevjuht Karin Künnapas, "samas näeme, et ingelinvestorid on küpsemad ning väga varajast investeeringut on keerulisem saada. Kui varem piisas heast ideest ja tugevast tiimist, siis täna peaks esimese investeeringu kaasamiseks olema juba midagi reaalset ette näidata."

Murekohana toodi välja, et Eesti idusektori arengut võib tulevikus pidurdada uute iduettevõtete väiksem arv. Põhjustena nimetati mitmeid tegureid alates majandusoludest ja lõpetades demograafiaga.

"Täna on meil palju vähem kolmekümnendates eluaastates inimesi kui viis aastat tagasi, kuid just nemad on ajalooliselt olnud kõige aktiivsemad iduettevõtete asutajad," nentis Martinson.

Eesti Era- ja Riskikapitali Assotsiatsiooni (EstVCA) juhatuse esimees Hendrik Reimand nõustus, et asutajate vähesus on mure, millega tuleb tegeleda: "Peame mõtlema, kuidas teha Eesti atraktiivsemaks välisasutajatele, meelitada idusektorisse vanema generatsiooni inimesi ja aktiveerida ülikoole, et teaduslikud avastused jõuaks kommertsväljundini."

Diskussiooni juhtinud Startup Estonia juht Vaido Mikheim juhtis tähelepanu, et globaalselt on ettevõtlusaktiivsus suurem kui kunagi varem: "Iga päev asutatakse maailmas 137 000 uut iduettevõtet ehk ettevõtlikkus ei ole maailmast kuskile kadunud. See on globaalne kontekst, kus me täna oleme."

Arutelus jäi kõlama, et kuigi era- ja riskikapitali investeeringud on viimasel kolmel aastal olnud mitu korda väiksemad kui rekordilisel 2022. aastal, on kaasatud kapitali mahud kukkunud nii Euroopas kui ka kogu maailmas.

"Euroopa fondid on sel aastal kaasanud kokku 9 miljardit eurot ning see on viimase kümne aasta madalaim näitaja. Probleem ei ole kindlasti ainult Eestis. Tänane suurim väljakutse on tuua Eesti riskikapitalifondidesse välisfondidest investoreid," lisas Kärt Klein.

Numbrid näitavad, et Eesti iduettevõtted on õppinud kasvama ka ilma massiivsete rahastusvoorudeta.

"Eesti idusektor on täna kasumlik ning teenitav kasum asendab investorite rahastust. Tegemist on väga olulise ja dramaatilise muutusega, mis mõjutab tugevalt sektori arengut lähiaastatel. Eesti idusektor on sisenemas uude ajajärku," kommenteeris Martinson.

Traditsioonilise paneeldiskussiooni Estonian Startup Ecosystem Annual Fireside Chat 2025 korraldasid Eesti Era- ja Riskikapitali Assotsiatsioon EstVCA, Eesti Asutajate Selts, Eesti Äriinglite Assotsiatsioon EstBAN, Startup Estonia ja Invest Estonia. Üritust toetas Swedbank Eesti. Arutelu juhtis Startup Estonia juht Vaido Mikheim.

Vaata videot vestlusest siit:

Video URL

- Tegijad
- Uudised

- Lahendused
- Tehnoloogiamessid

Pilt

